

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 7 februari 2008

MEDITATIE

Een brandoffer dat wordt verteerd

Onder grote stilte op de Karmel roept Elia de HEERE aan. De profeet is een hemeltolk voor zijn schuldig volk. Zijn gebed is een ontroerend geloofsgebed! Drie zaken komen erin naar voren.

Ten eerste: of de HEERE wil tonen dat Hij Dezelfde is. De Ik - zal - zijn! De God van Abraham, Izak en Israël (vers 36). Het is een zuiver gebed om de eer van God. "Uw naam worde geheiligd". Het tweede wat opvalt is of de Heere wil bevestigen dat Elia Zijn knecht is. Een bede om de heiligheid van de ambten. En tenslotte is het een smeekbede om waarachtige bekering van het volk Israël. "Opdat het volk erkenne, dat Gij, o Heere, die God zijt".

Die radicale bekering is een werk van God! Hij kan hun hart omwenden (vers 37b). Weet u van zo'n bekering? Een omwenden van je hart. Een hartelijke inkeer tot jezelf. Een duidelijke omkeer tot God. Een innerlijk afkeren van de wereld en de zonden. Elia is hier op de Karmel een

Toen viel het vuur des Heeren en verteerde dat brandoffer, en dat hout, en die stenen, en dat stof; ja lekte dat water op, hetwelk in de groeve was.

1 Koningen 18 : 38

type van Christus. Die meerdere Elia, Die voor het aangezicht van Zijn Vader altijd leeft om voor Zijn doodschuldig volk te bidden. Hij eist hen op! Een volk, dat alles verzondigd heeft. Die dood zijn in zonden en misdaden. Op grond van Zijn bloedprijs eist Hij hun levendmaking en bekering!

Hoor Elia smeken: "Antwoord mij, HEERE, antwoord mij!" Hij smeekt bij het altaar des Heeren, waarop de var ligt, overgoten met de wateren van Israëls ongerechtigheid. Ook dat wijst naar de Middelaar van het genadeverbond, de Heere Jezus Christus, Die Zich stelde in het

gericht Gods voor al de Zijnen: schuldovertrennend, strafdragend en gemeenschapsherstellend!

Antwoord mij, o Heere! Dat is: verhoor mij en openbaar door een zichtbaar teken dat Gij mij verhoord hebt, doende vuur uit de hemel vallen om mijn offer te verteren. Heeft u weleens geworsteld voor het aangezicht Gods? Heeft u weleens zo'n gebed gebeden, dat Gode aangenaam is en van Hem verhoord wordt? Och, of Gij de hemelen scheurdet! Dan kan het niet stil blijven. Dan zult u ervaren: "En het zal geschieden, eer zij roepen, zo zal Ik antwoorden, terwijl zij nog spreken, zo zal Ik hen horen" (Jesaja 65:24). Het gebed is opgezonden. De avondzon verlicht het Karmelgebergte. De ogen van duizenden zijn gericht op Elia, de man Gods. Vlak bij 't herstelde altaar ligt hij geknield. Zijn handen zijn opgeheven naar de hemel.

Toen...! Op dat moment daalt een machtige vuurgloed verterend neer. Het vuur des HEEREN. Dit vuur komt van God. Onze God is een verterend vuur en een eeuwige gloed. Het is een Goddelijk "amen" op het gebed van Elia! Weet u wat zo'n wonder is? Dit vuur verteerde alles, behalve het zondige volk. Het is een verterend vuur voor de geslachte var, voor dat hout, die stenen en dat stof. Ja, zelfs voor het water. Het brandoffer is door de rechtvaardige en heilige God volkomen aanvaard. Hier zien we een prediking van genade door recht. Hier is een profetie, die heenwijst naar de Middelaar Gods en der mensen. Sions betalende Borg, van Wie we de lijdensgangen in de komende weken weer hopen te gedenken. De Heere Jezus Christus, Die op het vloekhout van Golgotha de eisen van het verbond der genade heeft vervuld. Hij hing, ook om drie uur in de middag, beladen met de ongerechtigheden van de Zijnen, in de duisternis. Hij werd getroffen door het vurige wraakzwaard van de Goddelijke gerechtigheid. Hij was de Var, Die de vervloeking van al de

Inhoud

- 1 Een brandoffer dat wordt verteerd
- 2 Standpunten over homofilie schuiven (4)
- 4 Evangelisch (5)
- 6 Oud goud: Jean Taffin (2)
- 7 Adoptie en/of pleegzorg (2)
- 8 Van zee tot zee:
"Spreken ze daar nog Nederlands"
- 10 Boekennieuws
- 11 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

86e jaargang

Nr. 19

Zijnen op Zich geladen heeft. "O, dood'lijk uur! Wat hitte doet Mij branden. Mijn hart is week en smelt in d'ingewanden, als was voor 't vuur..." Zijn offer is aanvaard door de Hemelrechter. Een eeuwige gerechtigheid heeft Hij aangebracht. Nu ontvangt een smekende Kerk antwoord uit een gesloten hemel. Christus riep in de helse duisternis en angst: "Mijn God, Mijn God, antwoord Mij! Eloï, Eloï, Lama Sabach-tani!" En Gods Zoon kreeg geen enkel

antwoord. Opdat de hemel boven de Karmel zou opengaan met een milde regen. Opdat er vandaag een strafvaardig en doemwaardig volk om Jezus' wil mag ervaren:

*God zij altoos op 't hoogst geprezen!
Lof zij Gods goedertierenheid,
Die nimmer mij heeft afgewezen,
Noch mijn gebed gehoor ontzeit!"*

Werkendam,

ds. M. Karens

hij daar nog wel meer naar dan mensen die hun leven – ogenschijnlijk – netjes op orde hebben. In dit en het vijfde en laatste artikel zal daarom kort ingegaan worden op enkele zaken rondom het gesprek over homoseksualiteit en het pastoraat aan homofielen.

Psychologie is hulpwetenschap

Bij dit pleidooi om dit tere onderwerp eerlijk aan de orde te stellen, moet vooraf één ding duidelijk zijn: bespreekbaar maken betekent beslist niet geleidelijk aan de weg plaveien voor acceptatie van de homoseksuele levensstijl. Dat is niet de intentie. De Bijbel is glashelder: de homoseksuele levensstijl dient op grond van Gods Woord te worden veroordeeld. Er ligt echter een onderscheid tussen het afwijzen van de zonde en het afwijzen van de zondaar. Dat laatste doet de Bijbel nooit. Het gaat hierbij altijd om twee dingen: het verwerpen van de zonde en het behoud van de zondige mens.

In gesprekken over homoseksualiteit is het nuttig enigszins bekend te zijn met uitkomsten van psychologisch onderzoek. Daarbij moet nadrukkelijk gewaakt worden voor het aanpassen van bijbelse en daarom ook kerkelijke richtlijnen aan opvattingen en behandelwijzen van psychologen. Dat gebeurt helaas vaak wel. Men volgt dan een lijn omdat de psychologie suggereert dat die slechts begaanbaar is. Psychologische inzichten mogen echter niet normatief zijn. Niet de psychologie bepaalt of Gods Woord hanteerbaar is, maar de Bijbel

4

Standpunten over homofilie schuiven

Homofilie leek binnen de gereformeerde gezindte jarenlang geen probleem te zijn. Het standpunt was helder en duidelijk: de homoseksuele levensstijl moet op grond van de Bijbel worden afgewezen. Punt uit. Einde discussie. De vraag of er binnen de gemeente mensen zijn die met homoseksuele gevoelens lopen, kwam niet of nauwelijks aan de orde. De homofielen zwegen, hun medegemeenteleden zwegen en de ambtsdragers (meestal) ook.

Statistieken wijzen uit dat gemiddeld vijf procent van de bevolking homoseksuele gevoelens heeft. Het kan dus niet anders dan dat er ook binnen

onze gemeenten mensen zijn die hier mee lopen. Het is een illusie te veronderstellen dat homofilie zich uitsluitend in niet-kerkelijke kringen voordoeft. Het is van belang die realiteit onder ogen te zien. Het onderwerp homoseksualiteit moet dus aan de orde worden gesteld. Het kan nuttig zijn hierover het gesprek eerlijk aan te gaan: op de studeerkamer in de pastorie met een gemeentelid dat worstelt met vragen; binnen de kerkenraadskamer en –zonodig– ook binnen de gemeente. Immers ook de mens die worstelt met zijn homoseksuele gevoelens heeft pastoraat nodig en dient binnen de gemeente een veilige plaats te krijgen. Misschien hunkert

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisoehof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties
uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portkosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

stelt de normen. Psychologie is niet meer dan een hulp in het pastoraat voor zover die wetenschap past binnen de kaders van Gods Woord.

Aangeboren of aangeleerd

Wanneer het uitgangspunt wordt gekozen in Gods Woord, heeft dat ook consequenties voor het standpunt in de discussie of homoseksueel gedrag aangeboren of aangeleerd is. Sinds het midden van de vorige eeuw voeren psychologen en gedragswetenschappers een fel debat over deze kwestie. Globaal genomen zijn er twee richtingen:

■ De ene stroming zegt dat homoseksualiteit erfelijk bepaald is. In 1952 verscheen het eerste onderzoek dat betoogde dat homoseksualiteit in de genen zit. Dertig jaar later moest de Utrechtse hoogleraar Medische seksuologie, dr. H. Musaph, echter vaststellen dat de wetenschap nog steeds niet in staat is precies de genetische factoren aan te geven; er was zelfs nog geen antwoord op de vraag of genetische factoren inderdaad van invloed zijn. Het afdoende antwoord op die vraag is vandaag de dag dan ook nog niet gegeven.

■ De andere stroming stelt dat homoseksualiteit niet is aangeboren, maar aangeleerd. Zij wijst er op dat de chromosomenstructuur van homofiele mannen normaal mannelijk is. Nog steeds is ook niet aangetoond dat homofilie in verband staat met hormonale factoren. Dit standpunt werd in 1981 duidelijk ingenomen door de psycholoog en psychotherapeut dr. G.J.M. van den Aardweg. Hij en zijn medestanders stellen dat homoseksueel gedrag ontstaat door invloeden van buitenaf. Het gedrag wordt aangewend, aangeleerd. Deze gedachtegang blijkt de laatste jaren ook bij niet-christelijke wetenschappers in de VS enig veld te winnen.

Altijd grenzen

De consequenties van de twee opvattingen zijn volgens de meeste – ook wel christelijke – wetenschappers verschillend. Als gedrag is aangeboren, dan kan men er volgens hen nauwelijks iets aan of tegen doen. De persoon en zijn omgeving zal moeten accepteren dat hij zo is. Voor dit aangeboren gedrag zal ook ruimte geboden moeten worden. Zo iemand moet zich volgens hen kunnen ontplooiën net als ieder ander.

Dat is overigens wel de vraag. Ook genetisch bepaald gedrag is paal en perk gesteld. Er zijn bijvoorbeeld mensen die hun neiging om snel in woede te ontsteken, hebben geërfd van hun vader of moeder. We zeggen dan: "Hij heeft een aardje naar zijn vaartje." Maar dat is toch geen vrijbrief? Van zo iemand mag toch worden verlangd zich te beheersen net zoals dat van ieder wordt geëist.

De tweede stroming, namelijk die beweert dat homoseksualiteit is aangeleerd, zou volgens veel pastores en psychologen meer kansen bieden om van homoseksuelen te eisen dat ze hun gedrag veranderen. Is iets aangeleerd, dan is het ook weer af te leren. Dat kan heel moeilijk zijn, maar het is wel mogelijk. Wanneer men dus homoseksualiteit afwijst dan biedt volgens veel wetenschappers de tweede zienswijze de meeste mogelijkheden. De Bijbel maakt echter geen onderscheid tussen aangeboren en aangeleerd verkeerd gedrag. De Bijbel hanteert voor beide dezelfde

Niet de psychologie bepaalt of Gods Woord hanteerbaar is, maar de Bijbel stelt de normen. Psychologie is niet meer dan een hulp in het pastoraat voor zover die wetenschap past binnen de kaders van Gods Woord.

norm: de heilzame wet des Heeren. De zonden die mensen doen door anderen in het kwaad te volgen veroordeelt Hij scherp. Dat doet de Heere eveneens met het kwaad dat iemand vanaf zijn geboorte in zich heeft. Gods oordeel treft de erf- en dadelijke zonden, aangeboren en aangeleerd kwaad. Niemand kan zich er achter verschuilen dat hij "nu eenmaal zo is."

Omgeving van invloed

Deze duidelijke afwijzing van de homoseksuele praktijk betekent echter niet - het is nogmaals gezegd - dat de kerk, de gemeente de homoseksuele medemens maar aan zijn lot moet overlaten. Integendeel. Juist degenen die in het kwaad ten onder dreigen te gaan, hebben bijzondere steun en hulp nodig. Daarbij is het wel goed te bedenken dat homoseksualiteit in veel gevallen inderdaad het gevolg is van psychosociale factoren. Dat de omgeving van iemand daarbij een sti-

mulerende dan wel remmende factor kan zijn, blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat het percentage homoseksuelen in de film- en theaterwereld veel hoger is dan in andere segmenten van de maatschappij. In de filmwereld is de homoseksuele levenspraktijk volstrekt geaccepteerd. Inzicht in factoren die bijdragen aan het ontwikkelen van homoseksuele gevoelens vergemakkelijken het pastorale gesprek hierover. In een groot aantal gevallen - niet in alle - blijkt dat het ontstaan van homoseksuele gevoelens samenhangt met de gezinssituatie waarin de betrokkene opgroeide. Vier aspecten blijken dan in de problematiek mee te spelen:

1. Het gevoel van eigenwaarde is erg laag; men vindt zich niets waard. Men ziet veel manco's aan zichzelf waardoor men zich permanent minderwaardig, eenzaam en ongelukkig voelt. Door de omgang van vader en moeder met elkaar ontwikkelen kinderen een beeld van relaties tussen man en vrouw. Bij mannelijke homofielen blijkt de band tussen vader en zoon veelal verstoord door dominante moeders, die hun man een zwakkeling vinden. Daardoor mist de zoon in zijn vader een identificatiefiguur. Zo ontstaat een soort angst voor het andere geslacht en kan de behoefte aan genegenheid gericht worden op iemand van het eigen geslacht.
2. De communicatie is indirect, vaag en meestal niet eerlijk. Emoties komen niet naar buiten en seksuele opvoeding beperkt zich daarbij vrijwel altijd tot een summier voorlichting zonder aandacht voor zaken als tederheid, respect voor de ander en liefde.
3. De regels in het gezin zijn star, soms zelf onmenselijk en niet bespreekbaar. Het gaat de ouders om de handhaving van de gezinsdiscipline en het individuele kind wordt uit het oog verloren. Mede daardoor is er ook geen plaats voor het spreken over persoonlijke moeiten en zorgen en over emoties.
4. Men treedt de samenleving tegemoet met angst. Men voelt zich geïsoleerd, mijdt persoonlijke contacten en vindt zichzelf koel in de omgang.

Homofilie blijkt zo vaak het gevolg een wisselwerking tussen individu en de hem omringende omgeving. Daarbij moet overigens wel worden bedacht dat dit niet alleen homosek-

suelen geldt. Ook ongetrouwde heterofielen hebben nog al eens een negatief zelfbeeld, ontbeerden liefde in hun jeugd en hadden een verstoorde relatie met hun ouders.

In ieder geval moge duidelijk zijn dat men niet zomaar kan stellen dat homofilie een variant is op heterofilie. Het is een gebrokenheid in de schepping en in de relaties. Wat een schrik is het vaak voor mensen te ontdekken dat zij homofiele gevoelens hebben. Als homoseksualiteit een

normale variant zou zijn op de geneertheid van een man tot een vrouw, zou die schok veel minder groot zijn. Dat laatste onderstreept nog eens te meer dat zorgvuldigheid in omgang en pastoraat bijzonder nodig is. Waarbij ambtsdragers er goed aan doen te bedenken dat er vaak meer dan één probleem schuilgaat achter de mededeling: 'Ik ben homoseksueel'.

(wordt vervolgd)

Klaaswaal,

ds. G. J. van Aalst

bevindelijk de noodzakelijkheid van een middelaar en ook, op Gods tijd, de dierbaarheid van de enige Middelaar Gods en der mensen.

Goed nieuws

We willen eens nagaan hoe in de evangelische beweging gesproken wordt over God. In het bijzonder vragen we ons af hoe Gods heiligheid en soevereiniteit daarin doorklinkt. We zoeken daarbij naar wat gangbaar is binnen de evangelische beweging. In 2000 verscheen in Amerika een evangelische belijdenis, zo zagen we in een vorig artikel. Deze verklaring is bedoeld als gemeenschappelijke basis voor de wereldwijde evangelische beweging. Opvallend is het begin van deze belijdenis. We citeren letterlijk: "Het Evangelie van Jezus Christus is nieuws, goed nieuws: het beste en belangrijkste nieuws dat een mens te horen kan krijgen. Dit Evangelie verkondigt dat de verzoenende dood van Jezus Christus, de opgestane Heer, de enige manier is om God in vrede, liefde en vreugde te kennen."

De verklaring begint dus bij de verkondiging van het Evangelie. Welk Evangelie? Bedoeld wordt het Evangelie dat Jezus Christus wilde sterven om de verzoening met God te bewerkstelligen. Later zal blijken dat de opstellers ervan uitgaan dat de Heere Jezus voor alle mensen stierf. We komen hierop in een volgend artikel nog terug. Opvallend is dat we in de belijdenis weinig over God lezen. Wel lezen we over verzoening met God, terloops lezen we over het 'verlossingsplan' van God, zoals Gods welbehagen in evangelische kring genoemd wordt. Over de vraag wie God is, lezen we in de evangelische belijdenis weinig. Over Zijn eigenschappen – Gods rechtvaardigheid, heiligheid, liefde, genade – lezen we nog veel minder.

Rechter

Dat in een belijdenis veel geschreven wordt over de Persoon van de Middelaar is op zichzelf te begrijpen. Ook in onze Heidelbergse Catechismus wordt veel gesproken over Christus. Maar in diezelfde Catechismus komt ook zo duidelijk naar voren Wie God is. Hij is onze Schepper, Die door onze val onze Rechter is geworden. Hij is de God Die Zijn recht handhaaft. Dat laatste vinden we slechts hoogst zelden terug in evangelische lectuur. In de Verbintenis van Lausanne, die in 1974 verscheen, wordt in artikel 5 weliswaar erkend "dat God

5

Evangelisch

In een aantal artikelen maken we kennis met de evangelische beweging. We hebben gezien hoe de evangelische beweging met Gods Woord omgaat. We willen de komende tijd aandacht vragen voor de wijze waarop binnen de evangelische beweging gesproken wordt over de Persoon en het werk van God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Roept dat wellicht herkenning op?

Als we de Gereformeerde Dogmatiek van ds. G.H. Kersten opslaan, dan vinden we al snel na het hoofdstuk over Gods Woord de hoofdstukken over Gods Wezen, namen en eigenschappen. Na het hoofdstuk over de Drie-eenheid volgt de behandeling van Gods besluiten. Aparte aandacht krijgt de predestinatie, het besluit Gods over de eeuwige staat van mensen en engelen. Binnen de gereformeerde geloofsleer heeft Gods verkiezing altijd een voorname plaats ingenomen. Van eeuwigheid heeft God besloten wie zalig zou worden en wie niet. Aan niemand is God verantwoordig voor dit besluit. Eenmaal schreef Paulus over Gods soevereiniteit aan de gemeente te Rome: Zal ook het maaxsel tot den gene die het gemaakt heeft zeggen: Waarom hebt Gij mij alzo gemaakt? Of heeft de pottenbakker geen macht over het leem om uit denzelven klomp te maken het ene vat ter ere en het andere ter onere? (Rom 9:20-21)

Eerbied

Als er over God gesproken wordt, klinkt daar als het goed is altijd diepe

eerbied in door. God is heilig, niemand is Hem gelijk. Hij bewoont een ontoegankelijk licht. In de glans van Zijn Majesteit moet een zondig menskind verteren. Alleen door tussenkomst van de Middelaar kan een mens voor God bestaan. Dan is God voor de Zijnen een zeer overvloedige Fontein van alle goed, zo beleed Guido de Brès in zijn geloofsbelijdenis. Volmaakt is God in al Zijn eigenschappen. Volmaakt rechtvaardig, volmaakt genadig en barmhartig. Nooit strijden Gods deugden tegen elkaar, ze zijn in Hem één. Nooit zal God veranderen: Van eeuwigheid tot eeuwigheid is Hij Dezelfde. Gelukkig zijn zij die door de zaligmakende verlichting van de Heilige Geest Gods-

Over de vraag wie God is, lezen we in de evangelische belijdenis weinig. Over Zijn eigenschappen – Gods rechtvaardigheid, heiligheid, liefde, genade – lezen we nog veel minder.

kennis ontvingen. Daar begint immers het geestelijke leven mee? (Joh 17:3) Een zondaar krijgt met een heilig God van doen. Hij leert dat hij door de zonde gescheiden is van de algenoegzame God. Nameloos arm is hij, diep ongelukkig. Hij gaat sterven en God ontmoeten. Maar hij kan niet sterven, schuldig als hij staat aan Gods wet. In die weg leert Gods Geest

zowel de Schepper als de Rechter is van alle mensen." Maar in dat artikel gaat het niet over Gods geschonden gerechtigheid die alleen door de dood van Christus verzoend kon worden. Het bewuste artikel is een oproep om te streven naar rechtvaardigheid in de samenleving.

EO

Weinig wordt er dus in evangelische handboeken geschreven over God en Zijn eigenschappen. In de praktijk lijkt het dat zaken als Gods heiligheid en majesteit in de evangelische beweging nauwelijks bekend zijn. Opvallend is juist de alledaagse, ja soms zelfs populaire wijze waarop vaak over God wordt gesproken. Een presentator van een familiedag van de Evangelische Omroep bestond het zelfs om de menigte aan te sporen "een applaus te geven voor God" voor het mooie weer op die dag. Het besef van Gods heiligheid leek zoek te zijn. Getuigenissen en artikelen van evangelische christenen over de wijze waarop ze hun geloof beleven, onderstrepen dit. We komen daar later nog op terug.

Datzelfde besef van Gods heiligheid bleek zoek te zijn toen de EO in een van zijn bladen een "brief aan God" opnam. Verschillende medewerkers, beginnend bij EO-directeur Knevel, mochten zo'n brief schrijven. Een vergelijking met de Belijdenissen van Augustinus gaat niet op. Deze belijdenissen welden op vanuit een hart vol eerbied voor God. De brieven in het EO-blad waren bedoeld om een tv-serie van de EO op te fleuren. Is het besef van Gods heiligheid verdwenen?

Dezelfde vraag dringt zich op bij het lezen van het boekje *Omgang met God*, uitgegeven door de afdeling nazorg van de EO. Ook nu treft het alledaagse spreken over God zo pijnlijk. We lezen: "Alles wat je zegt of denkt, hoort God. Hij zit klaar om naar je te luisteren, één en al oor... Met God is het net als met een goede vriend of vriendin: af en toe moet je de tijd nemen om ongestoord bij te praten. Regelmaat herinnert je dan aan de band die er is tussen God en jou." Even later lezen we: "Voor God is het contact met jou heel belangrijk." Heeft de auteur van zo'n boekje de Bijbel echt begrepen? Voor Abraham, de vader der gelovigen, was de omgang met God niet iets vanzelfsprekends. Hij voelde zich stof en as voor de Heilige (Gen 18:27). Job, oprecht en vroom, godvrezend en

wijkend van het kwaad verfoeide zichzelf toen God Zich in Zijn majesteit openbaarde. Ook voor de profeet Jesaja was de omgang met God niet iets alledaags. Hij beefde en hunkerde naar verzoening (Jes 6:5).

Geen macht

Bij het lezen van boeken en artikelen uit de evangelische wereld dringt zich verder het beeld op van een God Die niet de macht heeft mensen te bekeeren en daarom niet anders kan dan de mensen dringend aansporen hun hart voor Hem te openen. Bill Hybels, de grote man achter de succesvolle Willow-Creekgemeente in het Amerikaanse Chicago, schreef een boek met als titel *Op zoek naar God*. In het boek voert hij God sprekend in op een wijze die kenmerkend is voor vrijwel de hele evangelische beweging: "Kom

Op een heel algemene wijze wordt in evangelische kringen over Gods liefde gesproken. Daarbij past niet Gods verkiezing en verwerping.

toch. Blijf niet weglopen. Blijf niet doen of je Mij niet nodig hebt. Houd eens op om net te doen of Ik niet besta. Open je hart voor Mij. Ontdekt wie Ik werkelijk ben en wat Mijn doel is. Geef Mij de kans om je te laten zien wat Ik in je leven kan doen." Hybels vat zijn overtuiging als volgt samen: "God heeft alles zo geregeld in uw leven dat u de beste kans krijgt om Hem te leren kennen." God wacht op de mens, want "al onze daden en gedragingen beïnvloeden God." Het zal duidelijk zijn dat we hier met een ander Godsbeeld te maken hebben, een Godsbeeld dat ook van invloed is op de wijze waarop gesproken wordt over de Heere Jezus, de Zoon van God.

Soevereiniteit

Een derde punt dat we willen noemen, is dat binnen evangelische kring heel zuinigjes gesproken wordt over Gods soevereiniteit. Tal van evangelische christenen én voorgangers lijken verlegen te zijn met de uitverkiezing. Dat is te begrijpen. Op een heel algemene wijze wordt in evangelische kringen over Gods liefde gesproken. Daarbij past niet Gods verkiezing en verwerping. Toen in 1974 tijdens het

eerder genoemde Lausanne-congres een verklaring werd opgesteld, is het woord 'verkiezing' vermeden. De belijdenis begint met uit te spreken dat God "alle dingen naar de raad van Zijn wil regeert." Verder wordt het niet uitgewerkt. "Hij heeft uit de wereld Zich een eigen volk bijeen geroepen", zo vervolgt de belijdenis. Het lijkt er veel op dat het woord 'uitverkiezing' zorgvuldig is vermeden, zodat alle deelnemers zich in de belijdenis konden vinden. Er waren in Lausanne namelijk ook vertegenwoordigers van de Pinksterkerken die de bijbelse leer van de uitverkiezing niet aanvaardden. Dan moet je wat.

Uitverkiezing

Dat de pinksterkerken geen raad weten met het leerstuk van de uitverkiezing blijkt uit het boek *Woord en Geest*; Hoofdpijnen van de theologie van de pinksterbeweging. Op verschillende plaatsen in het boek komt de uitverkiezing ter sprake. Bij de paragraaf over Gods eigenschappen wordt Gods soevereiniteit als laatste (!) genoemd. Al na enkele regels wordt de vrije wil van de mens naar voren geschoven. "Bij God is het mogelijk soeverein te zijn zonder inbreuk te doen op de wezenlijke vrijheid van de mens", zo lezen we. Later lezen we dat de "voorbesteding gebaseerd is op de voorkennis van God. God wist van den beginne wie het heilsaanbod zou aanvaarden en wie het evangelie zou afwijzen en verkoos hen van wie Hij van te voren wist dat zij zouden gehoorzamen." Zuiver remonstrants dus.

Als in het vervolg van het boek een aparte paragraaf gewijd wordt aan de uitverkiezing, begint deze met de veelzeggende zin: 'De leer van de uitverkiezing is een van de meest controversele (omstreden) onderdelen van de hele geloofsleer.' Uitverkoren in Christus (Ef 1:4) wordt uitgelegd als zou God van tevoren zien wie er in Christus geloven. God zag hen van tevoren al 'in Christus'. Duidelijk is dat de uitverkiezing op deze wijze afhankelijk wordt van de mens. God wordt ermee van Zijn eer beroofd. Juist daarom hebben onze vaders zo krachtig tegen de remonstranten gestreden. Dat blijkt nog altijd nodig te zijn.

Uitzonderingen

Helaas moeten we vaststellen dat de manier waarop binnen de evangelische beweging over God gesproken wordt nogal eens afstoot. Het is waar,

er zijn gelukkig uitzonderingen. Vooral onder oudere evangelische voorgangers klinkt het besef van Gods heiligheid nog door. "Omdat Hij heilig is en de mens onheilig, gaapt er zo'n brede kloof tussen God en de onbekeerde zondaar. Wij lezen in de Bijbel dat onze ongerechtigheden ons van God verwijderd hebben. De gemeenschap met God is verbroken; alle omgang tussen God en de mens is uitgesloten zonder Jezus Christus. De mens op zichzelf is een zondaar, onmachtig zijn toestand te veranderen; niet in staat het heilig oor van God te bereiken met zijn bezoedelde tong. De mensheid zou voor eeuwig verloren zijn had God niet in Zijn

oneindige barmhartigheid Zijn Zoon op aarde gezonden om voor hen de kloof te overbruggen." Het zijn woorden van de Amerikaanse opwekkingsprediker Billy Graham. Het is waar, de laatste zin zet een stap richting de algemene verzoening, het is waar, Graham leert de vrije wil, waardoor ook zijn boodschap op gespannen voet staat met Gods Woord. We kunnen Graham daarom niet aanbevelen. Maar de eerbiedige wijze waarop hij over God schrijft, is wel een spiegel voor veel hedendaagse evangelisten. En voor ons.

(wordt vervolgd)

Middelburg,

ds. J.M.D. de Heer

te vernietigen. Wij zouden zeggen: wat een gevaarlijke positie voor deze jeugdige geleerde!

Gods wegen en leidingen zijn echter wonderlijk, en dat is ook te zien in het leven van Jean Taffin. Immers, in plaats van een verwoed bestrijder van de Reformatie, kwam hij, al lezend in die ketterse boeken, onder de bekoring van de leer die hij bestrijden zou. Iets dergelijks gebeurde als wat van Morison werd vermeld. Zo voegde Taffin zich in 1557 al bij de aanhangers van "de nije leer", die in de Zuidelijke Nederlanden toen aan hevige vervolging blootgesteld waren. Zijn zwerftocht, die hem zou leiden door verschillende landen, was begonnen. Plaatsen als Aken, Straatsburg, Metz, Antwerpen en Heidelberg waren alle enige tijd zijn werkterrein, waar hij arbeidde aan de opbouw van de nog jonge gemeenten. In 1573 kwam Taffin zelfs als hofprediker in dienst van Willem van Oranje en was hij met Marnix van St. Aldegonde en anderen adviseur van de prins. Na de moord op de prins diende hij de Waalse gemeenten in Haarlem en Amsterdam als predikant en maakte hij nog het begin van het conflict rondom Arminius mee. Zo diende hij Gods Kerk in verscheidene posities en taken gedurende vele jaren. Ook voor Taffin echter kwam de tijd dat zijn Meester hem tot Zich riep, en aan een arbeidzaam leven kwam een nog plotseling einde toen hij in 1602 door de pest werd weggenomen.

Nagelaten geschriften

Zijn werken tonen duidelijk aan dat Taffin, hoewel een vroege, toch een vertegenwoordiger van de Nadere Reformatie genoemd mag worden. Hij ijverde voor de heiliging van het leven en benadrukte dat christenen als gasten en vreemdelingen op aarde dienen te zijn. In 1588 verscheen van hem, in vertaling, Van de Merck-teekenen der kinderen Gods ende van de vertroosting in haere verdrukkingen, dat twee jaar tevoren in het Frans gepubliceerd was. Verder verschenen van hem Boetveerdicheyt des levens, waarin Taffin een portret geeft van het leven van de gelovigen, inzonderheid van de bekering. Van de verkiezing zegt hij in dit werkje ondermeer het volgende: "Er is geen leer die meer kan strekken om de mensen tot ootmoed te brengen of die oorzaak kan geven om God te loven, of om meer vertroosting, rust en vergenoegdheid te geven aan hen die weten dat zij kinderen van God zijn; er is ook geen

OUD GOUD

2

Jean Taffin

De wegen die de Heere gebruikt om iemand op de plaats te brengen waar Hij hem hebben wil, kunnen heel wonderlijk zijn. Zo las ik, jaren geleden al, over een interessant boek, geschreven door een zekere Frank Morison.

De titel die het droeg was: Who Moved the Stone (Wie rolde de steen weg). Morison meende dat het dwaas was dat er mensen waren die geloofden dat de Heere Jezus verrees uit de dood, en daarom ging hij er eens voor zitten om een boek te schrijven dat zou bewijzen hoe belachelijk dat was. Eerst probeerde hij zijn bewijsmateriaal te verzamelen. Maar hoe meer hij dat probeerde, des te meer kwam hij tot de tegenovergestelde conclusie, en uiteindelijk schreef hij een boek dat het tegengestelde aantoonde van wat hij aanvankelijk had willen bewijzen. Het begon met een hoofdstuk over "Het boek dat weigerde geschreven te worden." Iets dergelijks zien we ook in de levensgang van een van de vroege vertegenwoordigers van de Nadere Reformatie, Jean Taffin, over wie we nu iets meer willen vertellen, omdat zijn werk ook "oud goud" bevat.

Gods wonderlijke leiding

We zien Gods zorg over Zijn Kerk zo

duidelijk in het geven van mannen die na de Reformatie, die de leer van vrije genade zo krachtig verwoordde, grote nadruk gingen leggen op de beoefening van die leer, op de praktijk der Godzaligheid. Zoals we zagen, was de Nadere Reformatie geen correctie op de Reformatie, maar een noodzakelijk vervolg erop, omdat leer en leven moeten samengaan. Hoe is dat trouwens in ons leven?

Eén van de pioniers van de Nadere Reformatie, als ik hem zo eens noemen mag, was deze Jean Taffin, ook wel Jan Taffijn genaamd. Hij wordt nog wel eens verward met zijn neef, Jean Taffin jr. (ca. 1555-1613), auteur van Eene clare uitlegginghe vanden Apocalypsis oft de openbaringhe des H. apostels Johannes, vertaald door Godfried Cornelis Udemans en uitgegeven te Middelburg. Jean Taffin sr., over wie we het nu willen hebben, werd geboren in 1529 in Doornik, in het tegenwoordige België, toen de Zuidelijke Nederlanden genoemd. Hij bleek een zeer begaafde jonge man en dat werd al spoedig door anderen opgemerkt, zodat Taffin een belangrijke en eervolle positie kreeg in dienst van Granvelle, bisschop van Atrecht. Hij werd diens bibliothecaris. Een van zijn speciale opdrachten was ketterse boeken te beoordelen, met als doel de invloed van de Reformatie

leer die een scherpere en krachtiger prikkel kan geven om ons leven te beteren, als deze bovengenoemde leer." Ook werden gepubliceerd Onderwijsinghe teghen de dwalinghe der Wederdooperen, waarin hij de dwalingen van de Doopsgezinden fel bestrijdt. En Vermaninghe tot liefde ende aalmoesse ende vande schuldige plicht en troost der armen.

Zo heeft Taffin Gods gemeente onder het kruis temidden van vaak hevige vervolging, met de gaven hem door God verleend, mogen dienen, en een hart onder de riem proberen te steken.

"Als wij in onze gebreken onszelf mishagen en ook tegen die gebreken strijden en trachten ons aan de wil van God gelijkvormig te maken, dan zijn dit zekere kentekenen van wedergeboorte en kindschap Gods, daar immers de kinderen van Adam van nature geneigd zijn tot alle kwaad en verdorvenheid."

Als voorbeeld daarvan citeren we uit zijn Merck-teecken: "Indien u begonnen bent om de zonde te haten en te vlieden, en wanneer u geen genoegen hebt in uw zwakheden en verdorvenheden, indien u berouw voelt als u de Heere hebt vertoornd en indien u begeert u daarvan te onthouden, indien u uw best doet uw schuldige plicht na te komen, indien u God bidt dat Hij u daartoe Zijn genade moge verlenen, dan zijn al deze heilige genegenheden, die in niemand anders zijn oorsprong hebben dan in de Heilige Geest even zoveel zekere getuigenissen, dat het geloof in u is. Zo leert het ook de apostel wanneer hij zegt dat zij die naar de werken van het vlees zijn ook bedenken wat van het vlees is. En omgekeerd, dat zij die tot de werken van de Geest geneigd zijn, naar de Geest zijn. Deze heilige genegenheden tot de werken van de Geest zijn getuigenissen, dat de Geest in u woont. Zovelen als er door de Geest geleid worden, die zijn kinderen van God, zegt de apostel. Als wij in onze gebreken onszelf mishagen en ook tegen die gebreken strijden en trachten ons aan de wil van God gelijkvormig te maken, dan zijn dit zekere ken-

tekenen van wedergeboorte en kindschap Gods, daar immers de kinderen van Adam van nature geneigd zijn tot alle kwaad en verdorvenheid."

Troost voor Gods kinderen

Hoe laag daalt Taffin hier af om aangevochten kinderen van God te troosten in al hun strijd en moeite, waar de brandstapels rookten en velen voor hun belijdenis met hun dood moesten betalen. Zeker, de kenmerken zijn niet de grond van de zaligheid, deze ligt alleen in het volbrachte werk van Christus. Maar op pastorale, bewogen wijze wil hij de verdrukte kerk tot steun zijn. Laten we maar bedenken dat, ook in de 21ste eeuw, dit geschrift nog relevant is. Ook nu worden er nog velen gemarteld en vervolgd om hun geloof in Hem, Die Zijn leven gaf voor vijanden. Wat zou er van de kerk in het zogenaamde vrije Westen, wat zou er van óns geloof overblijven als we ook in de smeltoven van verdruk-

king verkeren zouden? Gelukkig dat er een volk is dat bewaard wordt in de kracht Gods door het geloof, tot de zaligheid. Als de Heere toch Zijn hand aftrok van het werk dat Hij begon, niemand zou staande blijven. 'Verlaat niet wat Uw hand begon, o Levensbron, wil bijstand zenden!'

Zo heeft Taffin als het ware aan de wieg gestaan van de Nadere Reformatie, een beweging die zo zegenrijk heeft mogen dienen om het volk op te roepen tot een wandel in de vreze des Heeren. Ook in zijn werk is "oud goud" te vinden. Er is nog een Kerk onder het kruis, soms vervolgd door vijanden van buiten, maar zeker ook door vijanden van binnen, die hun ondergang zoeken en waar mogelijk hun vrede zoeken weg te nemen. Voor een bestreden volk kan met name ook het onderwijs in zijn Merck-teecken tot zegen zijn.

Staphorst,

ds. C. Vogelaar

2

Adoptie en/of pleegzorg

In een vorig artikel lasen we dat een van onze lezers zich ergerde aan de aandacht voor het thema adoptie. Waarom werd er, ook door ambtsdragers, zoveel aandacht besteed aan dit thema, terwijl er inmiddels zoveel behoefte is aan pleeggezinnen waar kinderen opgevangen kunnen worden, die schreeuwen om een plek waar het goed, veilig en warm is?

Pleegzorg

We hebben geprobeerd op deze aanklacht eerlijk in te gaan. Misschien herinneren onze lezers zich nog wat we geschreven hebben over kinderloosheid en over adoptie? Maar genoeg hierover. Na deze inleidende opmerkingen komen we bij de kern van het betoog van de vrouw uit een van onze gemeenten. Ze heeft, samen met haar man, de zorg op zich genomen voor een aantal pleegkinderen. En juist om deze pleegkinderen heeft ze de pen ter hand genomen. "Het gebeurt bijna dagelijks dat de diverse pleegzorginstanties lopen te bedelen bij de mensen om een plek voor een kind dat voor langere tijd bij hen kan wonen". Met klem

vraagt ze van de kerkenraden aandacht voor de pleegzorg en haar vraag luidt: "Hebben de kerkenraden hier wel aandacht voor?"

Uit allerlei cijfers blijkt dat er inderdaad veel pleeggezinnen nodig zijn, omdat er in steeds meer gezinnen verbroken verhoudingen ontstaan tussen ouders en kinderen of tussen de ouders onderling. In dat laatste geval worden kinderen soms zodanig de dupe, dat ze beter in een pleeggezin kunnen worden opgevangen. We weten ook van intrieste situaties in gezinnen waarbij kinderen heel erg onveilig zijn, omdat ze een vader en/of moeder hebben die hen misbruiken of het jonge leven tiranniseren. Wat lijden kinderen soms aan ouders! En wat blijkt uit al deze dingen dat de zonde ontzaglijk veel heeft verwoest!

Vraag en aanbod

In advertenties van bijvoorbeeld de SGJ/Vluchtheuvel zien we meerdere keren dat er pleeggezinnen worden gevraagd in onze kring. Is het eerder genoemde verwijt terecht, dat er in onze gemeenten zo weinig mensen

zijn die zich opgeven als pleeggezin? Navraag leverde deze informatie op: er zijn in onze kring best redelijk veel echtparen die zich hebben opgegeven om als pleeggezin te fungeren. De praktijk bewijst echter dat als er iets loos is in probleemgezinnen, dat heel lang wordt binnengehouden, achter de gordijnen blijft opgesloten. Men wacht te lang om hulp te vragen en als er dan uiteindelijk een uitbarsting komt, moeten de kinderen ook op slag en stoot "weggeplaatst" worden. Dat lukt niet altijd op stel en sprong bij de pleegouders. Daarbij werd opgemerkt dat er in onze gezindte nog vrij grote gezinnen voorkomen. Is er in zo'n gezin iets fundamenteels stuk, dan moeten er verhoudingsgewijs best veel kinderen "weggeplaatst" worden.

Ander facet

Voor kinderloze echtparen is adoptie een mogelijkheid, maar ook pleegzorg is een reële mogelijkheid om als echtpaar zich in te zetten voor kinderen en jongeren in noodsituaties. Pleegzorg is wel wezenlijk iets anders, dat moeten we beseffen! Een geadopteerd kind wordt een eigen kind, dat de naam van het echtpaar gaat dragen. Bij pleegzorg blijft het kind wel het kind van een andere vader en moeder. Vroeger of later zal er weer afscheid moeten worden genomen, moet een kind voor wie je intensief zorgde weer worden losgelaten. Dat is geen eenvoudige taak, zo eerlijk moeten we zijn! Het steeds weer loslaten vraagt emotioneel heel veel van pleegouders. Een pleegzorgwerker zei eens: "Pleegouders ervaren heel sterk dat kinderen 'geleende panden' zijn!" Pleegzorg vraagt dus veel zelfverloochening.

**"Pleegouders ervaren heel sterk dat kinderen 'geleende panden' zijn!"
Pleegzorg vraagt dus veel zelfverloochening.**

Soorten

Als het gaat over pleegzorg wordt er meestal uitgegaan van drie varianten: weekeinde - opvang, crisisopvang en pleegzorg voor langere tijd. Voor een crisisopvang geldt een periode van twee keer vier weken maximaal. Er is vooral veel vraag naar pleeggezinnen die een kind een langere tijd kunnen en willen opvangen.

Zijn er onder onze lezers die eens willen nadenken over pleegzorg, dan kunnen ze altijd vrijblijvend naar een voorlichtingsavond gaan. Daarna kunnen ze beslissen om een cursus pleegzorg te gaan volgen.

Tijdens de cursusavonden wordt aandacht gegeven aan onderwerpen als: de loyaliteit van kinderen aan hun eigen ouders, hechtingsproblematiek, rouw- en verliesverwerking en dergelijke onderwerpen. Door middel van een cursus worden aanstaande pleegouders ook geconfronteerd met hun eigen leven.

Het zal voor iedereen duidelijk zijn, dat het onmogelijk is kinderen te begeleiden die uit moeilijke situaties komen als je zelf eigen pijnpunten niet hebt verwerkt. Tijdens de cursus wordt geleerd hoe je je kunt inleven in het leven van een pleegkind; leer je ook dat er lage doelen moeten worden gesteld; leer je ook hoe noodzakelijk het is duidelijk de grenzen af te bakenen voor het kind, maar ook voor de ouder(s) van het kind! Wil iemand meer informatie, neem dan

contact op met de Vluchtheuvel of met de SGJ.

Voor Gods aangezicht

Hoe moeilijk en zwaar is het kruis van kinderloosheid. Toch... de Heere vergist Zich niet als Hij dat kruis oplegt. We willen alle kinderloze echtparen van harte sterkte toewensen en vooral eenswillendheid met Hem, Die ons aller leven leidt! In Gods voorzienigheid zijn er al heel wat adoptiekinderen in onze gezinnen terecht gekomen. Gods wonderlijke zorg wordt daarin getekend. Naar aanleiding van de brief van een moeder hebben we nu ook pleegzorg eens extra belicht. Laten kinderloze echtparen, maar ook ouders met kinderen, de vraag overdenken of pleegkinderen een plekje in hun huis en hart kunnen krijgen. In alles gaat het hierbij om Gods wil. Laat het daarom het gebed zijn: "Heere, wijst U ons de weg die wij moeten gaan". En: "Maak ons daartoe genegen....".

Nunspeet,

W. Visser

VAN ZEE TOT ZEE

"Spreeken ze daar nog Nederlands?"

Het is een vraag die ik regelmatig krijg tijdens bezoeken aan het oude vaderland. Wanneer het gesprek komt op Noord Amerika en het kerkelijk leven aldaar, komt steevast de vraag naar voren: "Spreeken ze daar nog Nederlands?" Met "ze" worden dan uiteraard de immigranten bedoeld die in de vorige eeuw of nog eerder Nederland hebben verlaten om – samen met hun kinderen – een nieuw bestaan op te bouwen aan de andere zijde van de oceaan.

Soms ligt er op de achtergrond van die vraag een onuitgesproken wens of gedachte. Er zijn immers nog steeds mensen die het in Nederland voor gezien houden. De emigratie van Nederlanders neemt de laatste jaren – na een periode van afname – weer duidelijk toe. Daar zijn verschillende redenen voor, maar die laten we hier

rusten. Feit is dat er ook in onze kerkelijke gemeenten nog altijd belangstelling is voor landen als de Verenigde Staten en Canada. De stap is echter wel erg groot. Neem nu alleen al de taal! "Om te emigreren, moet je dan goed Engels spreken? Of kun je ook met Nederlands wel uit de voeten? En hoe zit het met de zondagen? Zijn er nog kerkdiensten in de 'moedertaal'? Kortom, spreken ze daar nog Nederlands?"

Twee landen

Om die vragen goed te beantwoorden, zou eigenlijk eerst een tegenvraag gesteld moeten worden: "Wat bedoelt u met 'daar'? Bedoelt u de Verenigde Staten van Amerika of hebt u het over Canada?" Dat maakt immers nogal verschil! Zoals bekend, liggen er twee landen op het grote continent dat Noord Amerika heet: de Verenigde Staten van Amerika (soms

kortweg Amerika genoemd) en Canada. Sommige mensen lijken te denken dat alles "in Amerika" ligt. Plaatsen zoals Chilliwack, Lethbridge, Norwich en St. Catharines liggen echter ten noorden van Amerika, in het land dat Canada heet. En vlak dat land niet uit! Het is qua oppervlakte zelfs groter dan de Verenigde Staten, ook al is het noorden van Canada vanwege sneeuw en ijsvorming nauwelijks bewoonbaar.

We moeten dus onderscheid maken tussen Amerika en Canada. Dat geldt trouwens ook de taal. Het Engels dat in Amerika gesproken wordt, verschilt enigszins van het soort Engels dat in Canada gangbaar is. Canadees Engels lijkt wel veel op Amerikaans Engels, maar het is toch niet helemaal hetzelfde. Als iemand in Canada naar de wc wil, vraagt hij naar de "washroom". In Amerika vraagt men naar de "restroom". Het woord voor "gunst" (favour), schrijft een Canadees met "ou", terwijl een Amerikaan eerder klaar is: hij schrijft alleen een "o" (favor). Als je een stewardess het woord "neither" hoort uitspreken met "aai" in de eerste lettergreep, dan weet je dat zij geen Amerikaanse is. Waarschijnlijk is zij een Canadese of misschien gaat het om een Engelse dame, want de Engelsen spreken dat woord ook zo uit. Canadees Engels staat heel dicht bij het Amerikaanse Engels, maar soms merk je nog de invloed van het Britse Engels. Dat is ook geen wonder, want Canada is lid van het Britse Gemenebest en het officiële staatshoofd van Canada is de koningin van Engeland. Voor de rest moeten zowel Amerikanen als Canadezen een beetje glimlachen om de manier waarop een Engelsman spreekt: ze vinden het erg geaffecteerd en zelfs een beetje arrogant klinken. Op hun beurt zijn de Britten weer niet bijster onder de indruk van wat de Noord Amerikanen met hun mooie taal hebben gedaan: ze achten het Amerikaans een moderne vorm van taalverruwing. Kortom, Engels is "een gemeenschappelijke taal die niettemin landen van elkaar scheidt".

De Verenigde Staten

We keren terug naar de vraag waar we mee begonnen: "Spreken ze daar nog Nederlands?" We proberen die vraag eerst te beantwoorden voor de Verenigde Staten van Amerika en onze gemeenten aldaar. In het volgende artikel hopen we in te gaan op de situatie in Canada. Spreken ze in Amerika nog Nederlands? Het ant-

woord is: nee. Er zijn heel weinig mensen in de Verenigde Staten die het Nederlands verstaan, er zijn nog minder mensen die het kunnen lezen, en er zijn helemaal weinig mensen die het kunnen spreken. Als men al wat Nederlands kent, zijn het doorgaans eenvoudige woorden en uitdrukkingen uit het alledaagse leven. Een Nederlandse preek begrijpen is natuurlijk nog veel moeilijker. Er is bijna niemand meer in onze Amerikaanse gemeenten die het bijbelse en geestelijke spraakgebruik van een Nederlandse preek kan volgen. Na enkele minuten raakt men het spoor totaal bijster.

De reden van dit alles is dat de meeste van onze gemeenten in Amerika al een hele poos bestaan. Lang voordat leden van de Gereformeerde Gemeenten naar Canada trokken, waren er reeds Nederlandse immigranten in de Verenigde Staten. Vanuit de Canadese gemeenten loopt doorgaans een rechtstreekse lijn naar ons kerkverband in Nederland; vanuit de Amerikaanse gemeenten gaat het op zijn best vaak om een indirect verband. Deze gemeenten bestaan dikwijls uit nazaten van immigranten die kort na de Afscheiding van 1834 (of zelfs al eerder) de oceaan overstaken. Het is dus duidelijk dat men in Amerika allang van het Nederlands is afgestapt.

Wat een voorrecht is het zo in de kerk te mogen zitten! Dan kan het zijn dat je bijna niets van de preek kunt volgen en dat het er toch goed is. De Heere vergadert Zijn Kerk uit alle geslachten, volken en talen (Openb. 7:9).

Overigens vonden die eerste immigranten dat verre van eenvoudig. Lange tijd hield men nog vast aan het Nederlands. Het was de taal die hen verbond aan het land "vanwaar men was uitgegaan". Het was bovendien de taal waarin men zich in geestelijk opzicht veel beter kon uitdrukken. Sommigen waren fel gekant tegen kerkdiensten of catechisaties in het Engels. Men zag dit als het begin van droef verval en snelle verwatering. Toen ds. G.H. Kersten in 1936 zijn eerste reis naar Amerika maakte, was deze mentaliteit nog steeds aanwezig

in een aantal van onze gemeenten. Het schokte hem te zien dat, als gevolg daarvan, veel jongeren het onderwijs en de prediking niet konden volgen en daardoor vervreemden van de waarheid. Met kracht bepleitte hij het gebruik van de Engelse taal in het kerkelijk leven. Zijn ernstige en liefdevolle vermaning is gelukkig ter harte genomen. Tegenwoordig is er geen enkele Amerikaanse gemeente meer waar nog in het Nederlands gepreekt of gelezen wordt.

Uit alle talen

Wanneer u dus geen Engels verstaat en u zou vandaag een kerkdienst bijwonen in een van onze Amerikaanse gemeenten, dan zou u er niets van kunnen volgen. Dat is natuurlijk wel lastig. Je gaat immers naar de kerk om iets te horen. Wat kan de taal een barrière vormen in het contact met mensen uit een ander land! Wat heeft de torenbouw van Babel al niet teweeggebracht! Toch moeten we het ook van een andere kant proberen te bekijken. Ik denk aan die Engelse predikant – ik meen dat hij van de Strict Baptists was – die een kerkdienst bijwoonde in een van onze Nederlandse gemeenten. Na afloop vroeg iemand hem of hij goed had kunnen luisteren. Hij antwoordde ontroerd dat het een bijzondere dienst was. "Hebt u het dan kunnen volgen?" zo luidde de tweede vraag. "Nee", was zijn antwoord. "Ik heb er geen woord van verstaan, maar ik voelde dat de Heere in het midden was en ik mocht iets ervaren van de gemeenschap der heiligen."

Wat een voorrecht is het zo in de kerk te mogen zitten! Dan kan het zijn dat je bijna niets van de preek kunt volgen en dat het er toch goed is. De Heere vergadert Zijn Kerk uit alle geslachten, volken en talen (Openb. 7:9). Wij weten dat natuurlijk wel met ons verstand, maar het kan diepe indruk maken wanneer je in het buitenland met eigen ogen ziet dat mensen onder dezelfde waarheid opgaan en dat God ook daar Zijn volk heeft. Ten diepste is het toch één volk met één hart en één taal.

Daar komt nog iets bij. Als onze Gereformeerde Gemeenten alleen maar in Nederland waren gebleven, hadden ze niet de uistraling gehad die ze nu mogen hebben. Waar doel ik op? Onze zustergemeenten in Noord Amerika bedienen zich van de taal die vandaag bij uitstek de wereldtaal is: het Engels. Dat betekent dat goede

boeken, preken en tijdschriften die circuleren binnen onze gemeenten daar, niet eens vertaald hoeven te worden om elders in de wereld inzetbaar te zijn. Denk maar aan sommige zendingsvelden en ook andere gebieden. Enkele maanden geleden bereikte me een brief van een evangelist in India die langs allerlei omwegen een nummer van Insight Into (het jongerenblad van de Netherlands Reformed Congregations) in handen had gekregen. En recentelijk schreef een

Nigeriaanse predikant hoe blij hij was met de Banner of Truth (het officiële orgaan van de gemeenten hier). De Saambinder kan hij niet lezen, de Banner wel! Zo mag de waarheid nog verbreid worden in het Nederlands, maar ook in het Engels. En de Heere zal zorgen voor de vrucht. Door de Geest van Pinksteren!

(wordt vervolgd)

Lethbridge (Canada), ds. C. Sonneveld

BOEKENNIEUWS

Ds. F. Ridderus, Zevenderlei gezicht in het lijden en sterven van Jezus Christus. Uitg. Boekhandel De Roo – Zwijndrecht. ISBN 978-90-77502-60-0. 2 delen, deel 1: 581 bladz., deel 2: 531 bladz., € 99,50 per set.

'Mijn Jezus werd als moordenaar gevangen, daar Hij tot een Behouder des levens was in de wereld gezonden. Hij moest als een moordenaar worden gevangen, opdat Hij voor moordenaars zou sterven. Ook wilde Hij als een moordenaar gegrepen worden, omdat Hij ons uit de klauwen van de helse moordenaar zou verlossen... Gezegende leden van zo een zegenrijk Hoofd! Moeten wij met Jezus lijden, wij zullen ons eindelijk eideloos met Hem verblijden! Deze woorden zijn als balsem der vertroosting voor de schrijver.

Nu in ons kerkelijk jaar de lijdensweken weer zijn aangebroken, wil ik speciale aandacht vragen voor dit omvangrijke en lezenswaardige werk van de Rotterdamse predikant Franciscus Ridderus (1620-1683). Deze nadere reformator zag bepaald niet op tegen het schrijven van een boek. Hij heeft buitengewoon veel geschreven. Zijn totale geschriften omvatten zo'n 28.000 bladzijden.

Franciscus werd geboren in 1620 te Leiden als zoon van een remonstrantse predikant. Zijn jeugd jaren liggen in Middelharnis. Na studie aan de universiteit van Leiden werd hij predikant te Schermerhorn in 1644. Later volgde Brielle en Rotterdam. In zijn derde en laatste predikantsplaats schreef hij zijn boek over het

lijden van de Heere Jezus Christus. Het is na zo'n driehonderdveertig jaar nog zeer de moeite waard om het te lezen.

Dit boek (in twee delen) bevat een verklaring en toepassing van het lijden en sterven van de Heere Jezus Christus. De beschrijvingen van de vier evangelisten worden apart of naast elkaar behandeld. In totaal zijn er 49 verhandelingen. De eerste gaat over Mattheüs 26:1-5 met als titel: De voorzegging van het lijden van Christus. De laatste over Mattheüs 27:62-66, met als thema: Het graf van Jezus wordt verzegeld. Het uitgangspunt van ds. Ridderus wordt op het titelblad genoemd: 'Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus en Dien gekruisigd' (1 Kor. 2:2). De titel *Zevenderlei gezicht in de historie van het lijden en sterven van Christus* geeft aan hoe door hem de teksten worden behandeld. Achtereenvolgens kunt u in elk hoofdstuk vanuit **zeven gezichtpunten** waardevolle zaken over de tekst lezen:

1. **De tafel der teksten.** Hier wordt een goede verklaring van de tekst gegeven. Met alle verbanden en omstandigheden.
2. In **de sleutel der zwarigheden** worden moeilijke delen van de tekst in vraag en antwoord nog nader verklaard.
3. Vervolgens gaat de auteur in **het merg der historie** de lezer meenemen naar een bredere uitleg van belangrijkste (het merg) in de geschiedenis van Christus' lijden.
4. In **de spiegel der wereld** wordt de

mens in zijn verdorvenheid getekend. Ook de ergernis en de spot van de natuurlijke mens over de lijdende Borg.

5. **De school der deugden** beschrijft de navolging en het voetstappen drukken van de lijdende Christus.
6. In de **balsem der vertroosting** weet ds. Ridderus op een heldere wijze voor de ware gelovigen de verborgen honing uit de wonden van Christus aan te wijzen en aan te prijzen.
7. **De navolging der martelaren** beschrijft naar aanleiding van de tekst vele voorbeelden van martelaren uit de geschiedenis van de Kerk. Zij mochten door Gods genade beoefenen: Zo laat ons dan tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende.

Het boek is voor het eerst gedrukt in 1673 bij Joannes Borstius te Rotterdam. Deze heruitgave is nu verschenen bij boekhandel De Roo te Zwijndrecht. Het is een keurig verzorgde uitgave geworden. Er is een biografische schets door H.J. Postema bijgevoegd. De tekst is bewerkt in hedendaags Nederlands door dr. Joh. A. Bunt te Rhenen. Bij de overzetting in de huidige spelling heeft hij (volgens zijn verantwoording) getracht om concordant te hertalen en de tekst zoveel mogelijk in zijn oude verband te laten bestaan, zodat ook de stijl van schrijven van Ridderus zoveel mogelijk intact is gelaten. Dit principe is zeker aan te bevelen. Alleen moeten we vaststellen dat er in deze uitgave nogal wat stijl- en taalfouten voorkomen. Dit is soms storend bij het lezen.

Deze opmerking doet niets af aan de grote waarde van dit stichtelijke en zeer lezenswaardige werk. Het behoort een plaats te hebben in de studeerkamer van elke predikant of student theologie, maar is ook de moeite waarde voor elk gemeentelid. Hier vindt u zogenaamd 'oud goud' tot stichtelijke overdenking, bijzonder in de lijdensstijd! Neem en lees! Het lezen en overdenken (mediteren!) van dit soort goede verhandelingen is aan te bevelen, boven allerlei korte stukjes in (overigens goede) blaadjes en boeken met mooie plaatjes. Van harte stem ik in met de wens van de hertaler en de schrijver dat het lezen en herlezen van dit werk tot uw stichting en zaligheid mag dienen. De bede mag wel zijn: "Leer mij, o Heer! Uw lijden recht betrachten...!"

Werkendam,

ds. M. Karens

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen

Te Brakel: ds. A.J. Gunst te Nieuwerkerk;
Te Oostkapelle:
ds. L. Terlouw te Barendrecht;
Te Scherpenisse:
ds. C. Hogchem te Barneveld;
Te Terwolde-De Vecht:
ds. C. van Krimpen te Oud Beijerland.

Bedankt

Voor Genemuiden:
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord.

■ AANGEPASTE KERKDIENT TE MOERKAPELLE

Zaterdag 16 februari zal er in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Moerkapelle een aangepaste kerkdienst voor mensen met een verstandelijke handicap worden gehouden. In deze dienst, die om 15.00 uur begint, zal ds. J.B. Zippro van Grand Rapids (USA) voorgaan. Hij zal dan spreken over "De genezing van de maanzieke knaap", n.a.v. Markus 9:14. Iedereen is van harte welkom.

■ DOVENDIENST TE DORDRECHT

Op 9 februari hoopt ds. M. Joosse voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Dordrecht, Mauritsweg 286. Deze dienst begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS THOLEN 16 JANUARI 2008 TE NIEUWERKERK

Namens de roepende kerk van Oosterland opent ds. G. van Manen de vergadering en verzoekt daartoe te zingen Ps. 42 : 1 en 2, leest Mattheüs 5 : 1-20, waarna hij voorgeeft in gebed.

De tijdelijke preses memoreert de volgende zaken:

19 oktober 2007 overleed te Dinteloord, op de leeftijd van 76 jaar, Jan van der Welle. Hij diende de gemeente 17 jaar als diaken.

29 oktober 2007 overleed in de leeftijd van 76 jaar: ds. H. Hofman te Zwijndrecht, emeritus predikant van de gemeente Waarde.

14 september 2007 was P. de Bonte 12,5

jaar ouderling in de gemeente Ooltgensplaat.

15 oktober 2007 diende E. Boender de gemeente van Stad aan 't Haringvliet 12.5 jaar als diaken en 2 januari 2008 J.C. Troost de gemeente Middelharnis 25 jaar als diaken.

De broeders J.W. Jelier te Stad aan 't Haringvliet en J.M. Kieviet te Herkingen mochten herdenken dat zij 40 jaar geleden in het huwelijk traden.

Dhr. C. Bouwman was 40 jaar organist te Oosterland.

Op 14 november 2007 nam br. L. Drooger te Stad aan 't Haringvliet afscheid als ambtsdrager, na die gemeente 50 jaar als ouderling te hebben gediend.

Ds. Van Manen noemt voorts nog de ziekte van ds. A.F. Honkoop, ds. J. Karels en mevr. M.P. van der Poel-de Jonge en spreekt de wens uit dat de Heere hen nabij en goed zou mogen zijn.

Hierna spreekt hij een openingswoord n.a.v. Mattheüs 5 : 6: "Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden."

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. C. de Jongste, preses; oud. B. Both, scriba; ds. G. van Manen en oud G.C. Slingerland, assessoren en oud. M.v.d. Berge, quaestor.

Dit jaar zal kerkvisitatie plaatsvinden in de 'Thoolse' gemeenten. Daartoe worden aangewezen: ds. A.J. Gunst en oud. B. Both, ds. C. de Jongste en oud M.v.d. Berge, ds. G. van Manen en oud. G.J. Koppelaar, ds. J. Schipper en oud. J.A. Kardux. Als afgevaardigden naar de vergadering van de Particuliere Synode Zuid op 3 april 2008 te Goes worden aangewezen: de vier classispredikanten en worden als ouderlingen afgevaardigd de broeders M.v.d. Berge, B. Both, J.P. Geluk en J.A. Kardux. Secundi: de ouderlingen G.J. Koppelaar, J.W. Duvekot, G.D. Roeland, G.C. Slingerland, H. Aarnoudse en J. Bosman. Ooltgensplaat vraagt of de classis bereid is om onderzoek te (laten) doen naar de haalbaarheid van kerkelijke woon-/zorglocaties, met name voor onze ouderen, binnen het gebied van de classis Tholen. Na bespreking wordt besloten een contactcommissie te benoemen, bestaande uit de broeders J. van Dreven, G.D. Roeland en K.J. Nipius.

De gemeente van Ouddorp wordt aangewezen als roepende kerk om de classis samen te roepen op 2 september 2008 te Nieuwerkerk.

Op verzoek van de preses eindigt ouderling G.C. Slingerland van Oosterland met het laten zingen van Ps. 51 : 9 en dankgebed.

B. Both, scriba

■ WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK 2007

Pag. 261, gemeente Ridderkerk-Slikkeveer.

Scriba van de diaconie is nu: I. Witter, Graaf van Hoornestraat 10, 2983 CD Ridderkerk, tel. 0180-46 93 43.

BERICHTEN

■ ZANG- EN ORGELAVOND IN GOES

Het mannenkoor "De Lofzang" hoopt op 16 februari zijn jaarlijkse zang- en orgelavond te houden in de Sionkerk te Goes, Louise de Colignylaan 177. Ook het jongerenkoor "Jigdaljahu" uit Barendrecht verleent hieraan medewerking. Ds. J.M.D. de Heer zal de avond openen. Collecte t.b.v. het deputaatschap Israël. Aanvang: 19.30 uur.

■ SAMENZANGAVOND IN LUNTEREN

De Stichting Musica Sacra organiseert op zaterdag 16 februari een Datheensamenzangavond in de Oude Kerk te Lunteren, Dorpsstraat 34. Ds. G. Beens hoopt de opening, een meditatie en de sluiting te verzorgen. Het orgel zal worden bespeeld door Pieter Heykoop. Aanvang: 19.30 uur. Collecte t.b.v. de Stichting China.

■ OPROEP RUSTIGE VAKANTIEWEEK

Van zaterdag 21 juni tot en met 28 juni 2008 wordt in het mooie oord "Het Bosgoed" in Lunteren een vakantie week opengesteld voor ouderen, die niet gehandicapt zijn, maar die gezien hun leeftijd of gezondheid het wat kalmer aan moeten doen en/of bij de zelfverzorging enige hulp nodig hebben.

Op zondag zullen in het oord twee kerkdiensten worden gehouden en verder worden er in de week diverse bezigheden georganiseerd waarbij het doel van de week in acht wordt genomen. Eén dag wordt er een excursie gemaakt en op de andere dagen vinden de activiteiten plaats in en rondom het oord.

Er zijn verpleegkundigen in de staf aanwezig, die graag alle gewenste en nodige assistentie verlenen bij de zelfverzorging of bij het toedienen van medicamenten.

Speciaal voor mensen met een beperkte mobiliteit, die gebruik moeten maken van een rollator, diabetici die regelmatig gespoten moeten worden, hartpatiënten en anderen voor wie het tempo in een "gewone" vakantie te hoog is geworden, is deze vakantie week is eigen sfeer uitermate geschikt.

Het oord beschikt over éénpersoonskamers met wastafel, douche en toilet. De prijs bedraagt € 545,- per persoon. Voor echtparen zijn tweepersoonskamers beschikbaar, dan bedraagt de prijs € 520,- per persoon.

Wilt u zich aanmelden voor deze geheel verzorgde, rustige vakantie week in eigen sfeer of wilt u misschien nog nadere inlichtingen? Neem dan contact op met mevrouw J. de Blois-van Kempen te Krimpen aan den IJssel, tel. 0180 - 520895.

JAARVERGADERING VOGG

Op zaterdag 9 februari houdt de afd. West van de Vereniging van Organisten van de Geref. Gemeenten (VOGG) haar jaarvergadering in de Zuiderhavenkerk van de Geref. Gemeente te Barendrecht, Ploegwei 1.

Na het huishoudelijk gedeelte zal er gelegenheid zijn het Hendriksen en Reitsma orgel te bespelen. Zowel leden als belangstellenden zijn hartelijk welkom. Aanvang: 14.00 uur.

■ OPEN DAG DAGACTIVITEITENCENTRUM "DE LINGE-OEVER"

Het dagactiviteitencentrum "De Linge-oever" is verhuisd van Tricht naar Geldermalsen. In het nieuwe pand aan Gerdina's Hof 17 wordt dagbesteding geboden aan ruim 20 mensen met een handicap. "De Linge-oever" gaat uit van Siloah, een landelijk werkende zorgaanbieder, uitgaande van de Geref. Gemeenten. De cliënten nemen deel aan activiteiten die aansluiten bij hun persoonlijke interesses en mogelijkheden. De werkzaamheden variëren van arbeidsmatig werk tot creatief bezig zijn. Een en ander resulteert in een aantal Linge-oeverproducten. Om kennis te maken met het werk, de mensen en de nieuwe locatie van "De Linge-oever" is er een open dag op vrijdag 15 februari van 13.30 tot 18.00 uur. U bent hartelijk welkom!

Voor eventuele inlichtingen kunt u contact opnemen met "De Linge-oever", tel. 0345-57 48 30.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 10 FEBRUARI 2008

Aagtekerke 8.45 en 14.30 uur ds. Tuinier; Aalburg 14.30 uur ds. Brugge; Aalst 14.30 uur ds. M. Karens; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Alphen a/d Rijn 15.00 uur ds. De Waard; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur stud. Labee; Arnhem 10.00 uur ds. Kleppe; Barendrecht 10.00

en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Verweij; Benthuiszen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 19.00 uur ds. Silfhout; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Breda 15.00 uur stud. Bredeweg; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00

en 16.30 uur ds. Silfhout; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 10.00 uur ds. Paul; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 15.00 uur ds. De Wit; Dordrecht 10.00 en 17.30 uur ds. Brugge; Elspeet 18.30 uur ds. Tanis; Emmeloord 18.00 uur ds. Kleppe; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. J. Karels; Ermelo 18.30 uur stud. Labee; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 18.00 uur ds. Van Aalst; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; Haamstede 10.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Joosse; Hilversum 19.00 uur ds. Visscher; Hoogeveen 19.00 uur ds. Schot; Hoogvliet 18.30 uur ds. Kattenberg; Houten 11.00 uur leesdienst en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Kamperland 16.00 uur ds. Moens; Kapelle-Biezeling 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 10.00 en 18.30 uur ds. Neele; Krabbendijke 14.00 uur ds. Hakvoort; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Hoogerland; Leerdam 15.00 uur ds. W.J. Karels; Leiderdorp 18.30 uur stud. Van Rijswijk; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Meliskerke (in Ger. Gem. Aagtekerke) 11.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Van Manen; Mijdrecht 15.30 uur ds. W. Harinck; Moerkapelle 19.00 uur (doventolk) ds. Terlouw; Naaldwijk 19.00 uur ds. P. Mulder; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 14.30 uur ds. Van Gelder; Nieuwer ter Aa 19.00 uur stud. Boeder; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nieuwe Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Nijkerk 19.00 uur ds. Van Belzen; Nisse 14.00 uur ds. De Heer; Nunspeet 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. Schot; Oosterland 14.30 uur ds. Schipper; Oostkapelle 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. Tuinier; Opheusden 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Puttershoek 10.00 uur ds. Van Aalst en 14.30 uur ds. Van Krimpen; Rheden 16.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00

uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. B. van der Heiden; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Golverdingen; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. Boogaard; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. Kattenberg; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Verschuure; Scheveningen 15.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Soest 9.30 en 16.00 uur stud. Boeder; Sprang-Capelle 9.30 en 18.00 uur stud. Bredeweg; Stad a/h Haringvliet 14.30 uur ds. Van Manen; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Terneuzen 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Terwolde-De Vecht 14.30 uur ds. Schreuder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 10.00 (H.A.) en 19.15 uur ds. Van der Net; Veen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlissingen 9.30 uur leesdienst en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Baan; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Baan; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Golverdingen en 14.00 uur ds. Meeuse; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 16.00 uur stud. Van Rijswijk; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 12 FEBRUARI 2008

Dirksland 19.30 uur ds. Schipper; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 19.30 uur ds. Mondria; Leiderdorp 19.30 uur ds. Baan; Moerkapelle 19.30 uur stud. Labee; Nieuwe Tonge 19.30 uur ds. Meeuse; Opperdoes 19.30 uur ds. Van der Net; Oud Beijerland 19.30 uur ds. Van Krimpen; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. Van Dieren; Uddel 19.30 uur ds. Mouw.

■ WOENSDAG 13 FEBRUARI 2008

Beekbergen 19.30 uur ds. Van der Net; Brakel 19.30 uur ds. Mondria; Elspeet 19.30 uur ds. Vermeij; Ermelo 19.30 uur ds. F. Mulder; Haarlem 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Hilversum 19.45 uur ds. Van Belzen; Leerdam 19.30 uur ds. De Wit; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Opheusden 19.30 uur ds. Pater; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. Schreuder; Scherpenisse 19.30 uur ds. Hoogerland; Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. Silfhout; Urk

10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Vlaardingen 19.30 uur ds. Van Manen; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Zwijndrecht 19.30 uur ds. Veenendaal.

■ DONDERDAG 14 FEBRUARI 2008

Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Neele; Genemuiden 19.30 uur ds. Hogchem; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Verweij; Hoofddorp 19.30 uur ds. Visscher; Hoogvliet 19.45 uur ds. Van Belzen; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. Beens; Melissant 19.30 uur ds. Baan; Naaldwijk 19.45 uur ds. L. Blok; Nijkerk 19.30 uur ds. Vogelaar; Ridderkerk 19.30 uur ds. De Leeuw; Rilland-Bath 19.30 uur ds. Van der Net; Sint Philipsland 19.30 uur ds. Van Krimpen; Spijkenisse 19.45 uur ds. Schipper; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Mondria.

■ ZATERDAG 16 FEBRUARI 2008

Moerkapelle 15.00 uur (gehandicapten-dienst) ds. Zippro.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

■ ZONDAG 10 FEBRUARI 2008

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-l) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S. de Visser; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

Heden behaagde het de Heere, tot onze grote droefheid, van onze zijde weg te nemen mijn zeer geliefde vrouw, onze lieve en zorgzame moeder en oma

Maartje Petronella van der Poel-de Jonge

in de leeftijd van 75 jaar.

Sterke de Heere ons in dit zware verlies.

Chr. van der Poel
A. van der Poel
J.E. van der Poel-van Burg
H. van der Poel
C.M.D. van der Poel-Doudeijns
J. van de Plasse-van der Poel
W. van der Plasse
N.Nieuwenhuijse-van der Poel
D.J. Nieuwenhuijse
G. van der Poel
J.J. van der Poel-Brujnooge
M. van der Endt-van der Poel
J.J. van der Endt
Chr. van der Poel
M.P. van der Poel-Staal
P. Cornelisse-van der Poel
A. Cornelisse
E. Doudeijns-van der Poel
J.C. Doudeijns
en kleinkinderen

29 januari 2008
Molenlaan 4
4401 CC Yerseke

De begrafenis heeft zaterdag 2 februari plaatsgevonden op de Algemene Begraafplaats te Yerseke.

Met diep leedwezen hebben wij kennisgenomen van het overlijden van de echtgenote van onze emerituspredikant

mevr. M.P. van der Poel - de Jonge

in de leeftijd van 75 jaar.

Naast haar man heeft zij als predikantsvrouw meer dan 35 jaar hartelijk en intens meegeleefd met het wel en wee van onze gemeente en is zij haar man tot een grote steun geweest.

De Heere gedenke en sterke onze geliefde oud-herder en -leraar in het grote verdriet dat gekomen is. Hij sterke ook de kinderen en de kleinkinderen die nu een lieve, zorgzame moeder en oma moeten missen.

De Heere heilige de ernstige roepstem die ook van dit sterven uitgaat.

Namens de kerkenraad van de
Gereformeerde Gemeente Yerseke, P. van Vijven, preses
L.J. Goud, scriba

Yerseke, 29 januari 2008

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Meliskerke geeft met droefheid kennis van het overlijden van haar oud-diaken de heer

Hubregt Spruijt

in de leeftijd van 77 jaar.

Van 1991 tot 1997 heeft hij de gemeente in getrouwheid mogen dienen.

De Heere ondersteune de achtergebleven familie in dit verlies en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, ds. G.J.N. Moens, preses
S. Riemens, scriba

Meliskerke, 29 januari 2008

ZEELAND (Schouwen) 6-pers. bungalow. Zéér rustig gelegen nabij strand, bos en duinen! Veel fiets- en wandelmogelijkheden. Ook midweek/weekend. (bezet wk 30t/m33) Bel 033 - 2771884 www.karensrecreatie.nl

• ROEMEENSE PANFLUITEN
• DIVERSE BLOKFLUITEN
• VIOLEN
• DWARSFLUITEN
R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horsssen.com
www.van-horsssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Te huur onze nieuwe **6-pers. chalet** op Camp. de Hofstee te Nunspeet v.a.g.v. 3 slk, wasmach. en fietsen aanwezig. Bel 038-4204120

T.h. in **Zuna** bij RIJSSEN vakantie **bungalow's** v.a.g.v. tel 0548-512790 of kijk op www.vakantieoordholsappel.nl

Te huur ruime **vakantiewoning**. Dicht bij Norwich, in Zuid Ontario Canada. Inlichtingen 001.519.688.0947. Hollands sprekend.

Begrafenisverzorging

Bert Dorst

Molenpad 4
4696 BP Stavenisse

Beschikbaar voor Tholen, Sint Philipsland, Schouwen Duiveland, Dinteloord e.o.

Tel. 0166-692390
Tel. 06-20544452

Wij verzorgen alléén begrafenissen.

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg en gezins- en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg

Meldt u tijdig aan om teleurstelling te voorkomen. Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0187 - 48 91 73** b.g.g. 0342 - 49 21 55. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en van 13.00 - 15.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

Gezins- en bejaardenzorg

Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0166 - 65 26 05**. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

Ontkerkelijkheid en islamisering

Telkens als we geconfronteerd worden met de leegloop van kerken en de sloop van soms karakteristieke kerkgebouwen, dan komt de werkelijkheid van kerkverlating en -leegloop hard op ons af. Daarbij genomen de islamisering van Europa en ook Nederland en we zitten midden in de noodzaak van het evangelisatiewerk. Het zijn maar enkele onderwerpen die de revue passeren in onze presentatie. Wat zegt u dit nog?

Bel onze voorlichter dhr. C.W. van Haften voor een presentatie (overdag of 's avonds) over het evangelisatiewerk. Tel. 0341-253588.

Vereniging tot het verstrekken van
christelijk basisonderwijs op gereformeerde grondslag te Opheusden

Het bestuur van de VCOG roept sollicitanten op voor de functie van:

groepsleerkracht

De Rehobothschool te Opheusden wordt bezocht door 360 leerlingen, verdeeld over 16 groepen.

De Eben-Haëzerschool te Opheusden wordt bezocht door ongeveer 460 leerlingen, verdeeld over 20 groepen.

Op de Rehobothschool te Opheusden ontstaat er per 1 februari 2008 een vacature in groep 7. We zijn op zoek naar een groepsleerkracht voor de middenbouw of de bovenbouw.

Op de Eben-Haëzerschool te Opheusden ontstaan enkele vacatures m.i.v. het schooljaar 2008/2009. In verband met de mogelijkheid tot het intern verschuiven van collega's kunnen de vacante plaatsen nog wisselen. Wij leggen dan ook graag contact met sollicitanten die een voorkeur hebben voor het oudere kind én zij die het fijn vinden om aan het jongere kind les te geven.

De Sébaschool te Ochten wordt bezocht door ongeveer 185 leerlingen, verdeeld over 7 groepen.

De Sébaschool hoopt in 2009 een nieuw schoolgebouw te betrekken. Op de Sébaschool te Ochten ontstaat er per 4 april 2008 een vacature in de onderbouw. We zijn op zoek naar een groepsleerkracht, eventueel voor tijdelijk.

Verder zijn we op zoek naar een (parttime)

vakleerkracht bewegingsonderwijs

Een vrijblijvend bezoek aan de school behoort uiteraard tot de mogelijkheden. Ook is het mogelijk een schoolgids aan te vragen.

Sollicitanten dienen bij voorkeur kerkelijk verbonden te zijn aan de (Oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland).

Studenten die in het laatste jaar van de PABO zitten, wordt vriendelijk verzocht mee te solliciteren

Van de nieuwe collega's verwachten wij dat zij:

- uit overtuiging Christelijk onderwijs op gereformeerde grondslag wensen te geven;
- een positieve bijdrage zullen leveren aan de sfeer op school;
- op een constructieve wijze zullen meedenken in de ontwikkeling van het onderwijskundig beleid van de school;
- bereid zijn zich, naast de lesgevende taak, ook in te zetten voor het algemeen belang van de school.

Inlichtingen worden graag verstrekt door de locatiedirecteuren: voor de Rehobothschool, de heer H. Hille, tel. (0488)443009 of (0488)442815 (privé), voor de Eben-Haëzerschool, de heer O.J. Dekker, tel. (0488)441457 of (0488)484421 (privé) en voor de Sébaschool, de heer J.A. Zwerus, tel. (0344)644601 of (0344)646346 (privé).

Sollicitatiebrieven dienen vóór 16 februari 2008 te worden gezonden aan de algemeen directeur, de heer G.R. van Leeuwen, Postbus 38, 4043 ZG Opheusden.

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenis*
Begravenissen
Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Wij verzorgen alleen begravenissen - Dag en nacht bereikbaar

Sfeervolle, schone **vakwoning** bij boerderij op Veluwe, 5-pers, v.a.g.v. **te huur** v.a. 21-3. En 10-pers huis te huur tot 2-5. Inl: 0578-613395

Begravenisverzorging "Honestum"
0180 - 628908 (dag en nacht)
L. Melleste-Verveer en D.D.E. Melleste
Voor Rotterdam - Barendrecht - Ridderkerk
H.I.Ambacht - Zwijndrecht - Dordrecht e.o.

Voor een zorgzame begeleiding
KOSTER
Begravenisonderneming
Barnveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555
Karlboor, Stationsweg 411
- 3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, **Pensioen „De Peel“**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Familie Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687. Bgg. 0488-482025. Internet: www.knuivers.nl

Het wordt ~~warm~~ op de wereld
Warmer!!
KOUDErrrrr
sgp » jongeren
(Kli)maat houden
Meld je aan voor de SGP-jongerendag op www.sgpj.nl.
Kom met de klimaatbus!

Wi

Actiegrafisch

Andante Gevels

van begravingen met aandacht voor persoonlijke wensen. In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.
• opbaren

A. van Ostaedelen 39, Veendam
Tel: 0318 - 505063, info@andanteorgels.nl
maandag gesloten
dinsdag t/m vrijdag 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vrijdagavond 18.30 - 21.00
zaterdag 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00
www.andanteorgels.nl

Johannes 'Andantino'-positief

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

Verboden, maar gezegend

Steun de toerusting van Chinese voorgangers!

• stort uw gift op 3473.76.029 ten name van Hudson Taylor/SBHG.

HUDSON TAYLOR

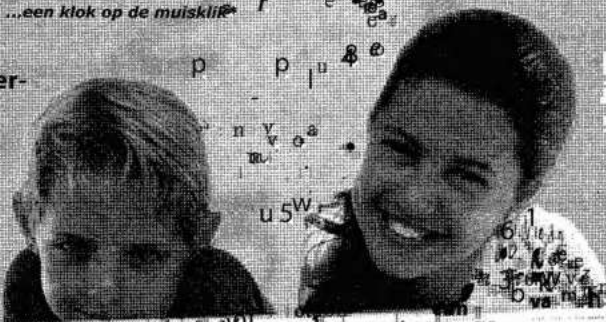
Stichting Bijbelse Hulpverlening China

voor info of voorlichting bel 06 200 13 173

kliktime

...een klok op de muisklik

Beheer het computer- en internetgebruik van uw kinderen.

3473.76.029

de

NatuursteenHuis

vakmensen vertalen uw wensen

- Marmer, graniet en hardsteen (voor binnen & buiten)
- Grafmonumenten
- Vakkundig advies

Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579
ook voor leveringen buiten Zeeland

ELSPEET: Vrijstaande luxe stenen bungalows op ruime kavels voor 6-8 personen. Indeling: hal, 3 slaapkamers, badkamer, grote woonkamer met open keuken, terras en berging.
Weken 18,31-33 niet bb.
Info: www.lochtenveld.nl
of 0577-461043/06-53651000.
Er zijn ook nog enkele nieuw te bouwen bungalows te koop.

SAALBACH-HINTERGLEMM
Vrij gelegen vakantiewoning van 4 tot 22 pers met prachtig uitzicht over dorp en dal. Aan het eind van de weg in een schitterend wandelgebied. In de zomervak. Nederlandse kerkdiensten.
Inl. Lianne de Visser tel. 0118-584512 of www.hausamwald.nl

in een voor u bekende

- dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden
- een voor u alleen begravingen

3473.76.029

505

elaa

elaa elaa

Vakantie op Texel

De Verrassing.nl

Veertien accommodaties, waaronder acht bungalows en vijf nieuwe chalets.

De Noordel

Park achter De Verrassing. Vijf luxe bungalows met veel privacy.

De Noorderhoeve.nl

Twee vakantiewoningen voor zorgvakanties. Ook uitermate geschikt voor minder validen.

Boeken? Bel 0222 31 89 06

B&B voor 2 pers. in z.o. Engeland

Uitst. vertrekpunt voor dagtrips naar Londen, en zuid-oost Engeland. Holl.spr.!

Tel. 0044-2086574782
of info Ned. 0184-691217

Er is een plaats bij Mij

Er is een plaats bij Mij

Geb. 138 blz.

13,90

excl. verzendkosten

In 2005 zag onze gemeente zich genoodzaakt tot vernieuwing van het kerkdak, hetgeen voor ons een grote uitgave betekende. Tot onze verwondering en blijdschap werden wij financieel goed geholpen, maar voor onze kleine gemeente blijft de last aanzienlijk.

Naar aanleiding hiervan besloot de heer W. van Belzen, in overleg met wijlen ouderling A. de Vreugd, een prekenbundel samen te stellen. De opbrengst van dit boek is bestemd voor het bouwfonds.

Op één na zijn de preken in deze bundel uitgesproken in Den Helder. De titel luidt: *Er is een plaats bij Mij*, en is ontleend aan het thema van de eerste preek.

Zo mogen wij, als gemeente in Noord-Holland, nog steeds een plaats hebben waar wij rondom Gods Woord mogen samenkomen. In deze predikaties wordt heen gewezen naar Hem bij Wie plaats is voor zondaren; de Steenrots Christus, Wiens werk volkomen is. In Hem kan God Zich aan zondaren bekendmaken.

In deze bundel zijn preken opgenomen van: ds. J. Baaijens, ds. C.A. van Dieren, ds. A.B. van der Heiden, ds. B. van der Heiden, ds. C.J. Meeuse, ds. J.S. van der Net en ds. J.J. Tanis.

U kunt dit boek bestellen bij:

Dhr. W. van Belzen

Dennenstraat 22, 1783 GX, Den Helder

Tel.: 0223 63 20 41 (19.00-21.00 uur)

w.vanbelzen@kpnplanet.nl

stort uw gift : 3473 76 029 ten name van Huisson of via SBLC

d- g Oge go ze, zin meiten
erkvak yern het zae w. n van ktod
gto, p uitga lieven
gode bi h ij dering Ter roed
ehwe pran is hof ig oes goed
ke me r. bli van ij en ge
aide J nzi s n le
ahn g van oed en r N r de

1e Eeuwse Psalmzangdag

...voor het hele gezin!
*Psalmen zoals ze 's zondags
 gezongen worden*

D.V. zaterdag 23 februari

Grote kerk te THOLEN

Algehele leiding: **Ds. G.J. van Aalst**

Aanvang 14.00 uur

Kerk open vanaf 13.15 uur

Organist: **Martin Weststrate**

Collecte t.b.v. Theologische School
 van de Geref. Gemeenten

Kerk is verwarmd!

Toegang GRATIS

CD-opname

Heartelijk welkom!

Deze dag is mede mogelijk gemaakt door:
 Thijsen Media Group - HRV-reclame - Drukkerij en Boekhandel Van Velzen b.v.

Aangeb. **kamer/kosthuis** voor jongen van ma-vrij die S.O.M.A. - S.W.B. college volgt te Harderwijk tel. 0341 - 417339

Genieten van rust en ruim uitzicht?
 Kom dan **kamperen** op onze nieuwe boerderijcamping Klein Emelaar in Meerveld (bij Uddel, op de Veluwe). V.a.g.v. ook voor baby's. Reserveringen/info/folder: bel 0577-456 818 of www.kleinemelaar.nl
 Ook nog enkele seizoensplaatsen vrij.

In **Bakkeveen** (Fr/Drentse wouden bij Drachten) of op Ameland en Terschelling-chalets/stacars-huur niet duur 0512-516096
www.vdsluisvakanties.nl

BEGRAFFENISVERZORGING KINA
 010 - 458 31 12

Rotterdam, Drechtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
 D. W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0183-583932
 Capelle aan den IJssel Gouda

Zorg dichtbij

- Waar u ook woont, Agathos brengt zorg dichtbij:
- Huishoudelijke verzorging
 - Persoonlijke verzorging
 - Verpleging
 - Psychosociale zorg

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos
 THUISZORG

T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl

Zorg met een eigen kleur

De handen van de kerk wereldwijd

Help mee!

- Steun ons werk met een gift! Giro 307447
- Nodig ons uit voor een gemeentevond of vereniging!
- Tel: 0348-489910

Deputaatschap tot Hulpverlening in Bijzondere Noden van de Gereformeerde Gemeenten

Postbus 615 • 3440 AP Woerden • Giro 307447
 Tel: 0348-489910 • Fax: 0348-483721 • E-mail: bijzondereleden@cbgg.nl

LEERKRACHTEN NODIG

CALVIN CHRISTIAN SCHOOL
 in Alberta, Canada

Voor het komende schooljaar, 2008-2009, zoeken wij gemotiveerde en gediplomeerde leerkrachten voor onze kleuter- en basis school en voor het voortgezet onderwijs. Informeer naar de diverse vacatures bij de directeur: William Grisnich; tel. 001 403 320 1650
 Email: wgrisnich@ccschool.ca

Stichting hulpverlening
uitgaande van de
Gereformeerde Gemeenten

Kantoor Goes
Beatrixlaan 15
4461 PM Goes

T (0113) 21 30 98
F (0113) 22 12 89
E info@vhgoes.nl

Grondslag

De Vluchtheuvel verricht haar werk op basis van Gods Woord en de Drie Formulieren van Enigheid.

Kwaliteit

De Vluchtheuvel is een professionele, eerstelijns hulporganisatie met gekwalificeerd personeel.

Taakhoud

De Vluchtheuvel biedt psychosociale hulp aan jongeren en volwassenen bij persoonlijk- en relatieproblemen.

Doelgroep

De Vluchtheuvel gaat uit van de Gereformeerde Gemeenten en heeft haar werkgebied binnen de gereformeerde gezindte.

Kantoren

De Vluchtheuvel is een landelijk werkende ambulante instelling met kantoren te Woerden, Apeldoorn, Amersfoort, Dordrecht en Goes en een steunpunt in Kampen.

Informatie

Voor informatie kunt u tijdens kantooruren bellen naar het bureau in Goes:
0113 - 21 30 98.

De Vluchtheuvel is op zoek naar een vrijwilliger voor de

Commissie Publiciteit en Fondswerving

Missie:

De commissie Publiciteit en Fondswerving van De Vluchtheuvel houdt zich bezig met:

- creëren en onderhouden van een structurele, secundaire geldstroom
- realiseren van projectsporing
- promoten van het werk van De Vluchtheuvel binnen de gereformeerde gezindte
- verzorgen van reclame-uitingen.

Wij zoeken iemand:

- met goede communicatieve vaardigheden (zowel mondeling als schriftelijk)
- die bereid is om zich praktisch in te zetten
- met de mogelijkheid om vier maal per jaar te Goes (overdag) en ongeveer 4 maal per jaar in Dordrecht (avond) te vergaderen
- die affiniteit heeft met de doelgroep van De Vluchtheuvel
- die bij voorkeur lid is van de Gereformeerde Gemeenten
- die bij voorkeur in de omgeving van Dordrecht woont.

Wij bieden:

- een fijne sfeer in een gemotiveerde commissie
- vergoeding van alle onkosten
- werk, waarin je dienstbaar bent aan de ander.

Informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer H. van Groningen, directeur van De Vluchtheuvel. Telefonisch bereikbaar op 0113-213098 (kantoor).

Reageren

Wilt u reageren? Uw brief kunt u richten aan:
De Vluchtheuvel, t.a.v. H. van Groningen, Beatrixlaan 15, 4461 PM Goes.

LET OP!!!! Wij hebben onze **vak.won.** van 2-10 pers in **KAMPERLAND** nog t.h. in de voorj.vak. voor zeer scherpe prijs.
Tel.06-20417592.

Fijn met vakantie naar mooi **Oostenrijk!** Huur ons **chalet** (6-8p.) of een prachtig app.(8-10p.) in **Saalbach-Hinterglemm**.
Zomervakantie Ned.kerkdiensten.
Info: tel. nr.0180-318720
of 06-51166845

Te huur in Nunspeet camping "de HOFSTEE" luxe stacar v.a.g.v. Wasm, droger, magnetron, enz.
D en H fiets aanw.
Bezet wk 29 t /m wk. 33.
Tel n 0187-651644 of
06 - 23487079.

Geerts
herenkleding

Ambtskleding
Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.
Trouwkostuums - Jacquets - Pantalons
Streppantalons - Overhemden
Stropdassen - Sokken - Overjassen
Hoeden - Schoenen

Winkel: Dorpsstraat 229, Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 b.g.g: 06-30189592

OPENINGSTIJDEN: MA. GESLOTEN,
DI T/M DO 9-18 UUR,
VR 9-21 UUR EN ZA 9-17 UUR.
OP AFSpraak MOGELIJK

't Boekenhoekje
Het adres voor verantwoorde lectuur

Leesboeken Theologische werken Cadeau-artikelen
Kinderboeken Verklaringen van CD's
Bijbels Bijbel, Catechismus e.a. Muziekcassettes
(Statenvertaling) Levensbeschrijvingen Bladmuziek
Psalmboeken Diverse wenskaarten

Kom gerust eens snuffelen in onze gezellige winkel

Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 9.00 u. tot 16.00 u. zaterdag van 9.00 u. tot 13.00 u.
Goudenregenstraat 24 - 2906 CM Capelle a/d IJssel - tel. (010) 442 22 12 - privé (010) 451 28 82

Stap over op Kliksafe-ADSL.*

**Snel.
En aantrekkelijk
geprijsd!**

4 MB
Snel
€ 26,95

8 MB
Heel snel
€ 32,95

20 MB
Supersnel
€ 37,95

Kijk op
www.kliksafe.nl
of bel (0341) 27 49 99

Te huur in centrum van Opheusden, Huisje voor 1 of 2 personen; evt. tijdelijk. Indeling: kamer, keuken, slaapkamer, douche/wc.

Nette bewoning vereist.
Ingangsdatum in overleg.

Bel voor meer informatie:
06-52245027

E-mail: familietijssen@kliksafe.nl

Nog geen vakantie geboekt?

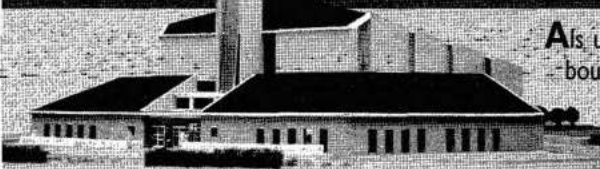
Hartelijk welkom op "DE VERBORGEN HOEK" (Fr.) U vindt er rust en ruimte, uitstekende voorzieningen en activiteiten voor jong en oud. Ook caravans te huur en 2 vak.won. Fam. Wierda-Tuinier, Harich (dicht bij Oudemirdum).
Tel. 0514-602065.

www.deverborgenhoek.nl

Van Lagen
Forsythiastraat 44
6344 AS Ederveen
0318 - 57 30 45 / 06 - 23 618 840

Voor al uw glas in lood werken

Bouw mee met Barneveld

Als u een van onderstaande uitgaven bestelt, draagt u een steentje bij aan de bouw van een nieuwe kerk voor de Gereformeerde Gemeente te Barneveld. De gemeente wordt gesplitst en momenteel verrijst in een nieuwbouwwijk een tweede kerkgebouw.

Deze uitgaven zijn totstandgekomen in nauwe samenwerking met Uitgeverij/Boekhandel Gebr. Koster, die ook de distributie verzorgt. Van alle exemplaren die door Gebr. Koster van deze uitgaven worden verkocht, is de opbrengst bestemd voor de kerkbouw.

Het verkondigde Woord
ds. J. Franje e.a.

Verkondiging van de getuigenis Gods
ds. C. Hogchem

Korte overdenkingen
A. van de Kleef

BESTELBON

Het verkondigde Woord

110 jaar Gereformeerde Gemeente Barneveld

..... ex.

Verkondiging van de getuigenis Gods

ds. C. Hogchem

..... ex.

Korte overdenkingen

A. van de Kleef

..... ex.

Bouw mee met Barneveld

Wanneer u een van de onderstaande uitgaven bestelt, draagt u een steentje bij aan de bouw van een nieuwe kerk voor de Gereformeerde Gemeente te Barneveld. De gemeente wordt gesplitst en momenteel verrijst in een nieuwbouwwijk een tweede kerkgebouw.

een steentje

geheim